

zástavnímu právu spediterovu podle čl. 382 obch. zák. žalobou podle Šu 37 ex. ř. své právo vlastnické. Žalovaná firma realizovala toto své zákonné zástavní právo způsobem, v čl. 310 obch. zák. uvedeným, a byl jí prodej podle tohoto článku povolen usnesením okresního soudu pro obchodní věci v Praze. Tento prodej není exekucí (§ 47 uvoz. zák. k obch. zákonu a čl. XIII. čís. 9 uvoz. zák. k exekučnímu řádu). Proto není exekucí, poněvadž tato, jak to vyplývá z §§ 1 a 7 ex. řádu, předpokládá exekuční titul, jehož se však nedostává prodeji podle čl. 310 obch. zák. Činnost soudu obmezuje se při zkoumání návrhu na povolení tohoto prodeje na to, zda jsou osvědčeny náležitosti nabytí uplatněného zákonného práva zástavního podle čl. 382 obch. zák., toto zkoumání však nezapadá do rámce exekučního řízení. Poněvadž jest tedy prodej podle čl. 310 obch. zák. prováděn v nesporném řízení, je žaloba podle Šu 37 ex. ř., která je možná jen proti exekuci, z toho důvodu nepřipustnou. Ale odvolací soud, schváliv v této příčině právní názor prvního soudu, nepochybil po stránce právního posouzení, ani když uznal, že je žaloba bezdůvodnou. Poněvadž je zástavní právo podle čl. 382 obch. zák. zákonným právem zástavním, realizovatelným beze zřetele na to, komu náleží vlastnictví ku předmětům, zástavním právem postiženým, poněvadž toto zákonné právo zástavní trvá i v úpadku i v exekučním řízení, prodej podle čl. 382 obch. zák. nemůže býti vyloučen z důvodu, že si vlastnické právo ku předmětům, tímto prodejem dotčeným, osobují třetí osoby; proto, i kdyby bylo prokázáno tvrzené vlastnictví dovolatelovo, nemohlo by býti vyhověno žalobnímu žádání, aby prodej byl zrušen, nehledí-li se k tomu, že je žádáno zrušení exekuce a že o exekuci vůbec nejde.

Čís. 5069.

Nájemní smlouva s jinou osobou o bytu, zajištěném pravoplatně pro státního zaměstnance, jest nicotnou.

(Rozh. ze dne 22. května 1925, Rv II 336/25.)

V žalobcově domě obýval byt železniční zřízenec Š. Když byl služebně přeložen, byl byt zabrán výměrem okresní politické správy pro služebního nástupce Š-ova. Tento se ihned nenastěhoval, nastěhovali se však mezitím do bytu manželé N-ovi, jichž vyklizení domáhal se žalobce žalobou. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Důvod nesprávného právního posouzení věci spatřují odvolatelé v tom, že napadeným rozsudkem nájemní smlouva mezi stranami rozepře uznána byla za neplatnou proto, že se jedná o byt, zajištěný pro státního zaměstnance, a tvrdí, že názor tento není správným, poněvadž dle Šu 13 zákona ze dne 26. dubna 1923, čís. 87 sb. z. a n. se byty státních zaměstnanců sice zajišťují, avšak nepronajímají. Tomuto názoru odvolatelů nelze však přisvědčiti, neboť, ustanovuje-li zákon v Šu 13, že byt po státním zaměstnanci, uprázdněný přeložením do jiné obce, musí býti pronajat státnímu zaměstnanci, kterého úřad označí, jest tím rozuměti, že takový byt se pro státního

zaměstnance jako nástupce bytu nejen zajišťuje, nýbrž jest tím zároveň přikázáno, že takový byt nesmí býti nikomu jinému pronajat, leč státnímu zaměstnanci, kterého úřad označí. V tomto případě bylo prokázáno, že byt v žalobcově domě obýval železniční zřízenec, který byl přeložen na Slovensko, a že tento byt byl okresní politickou správou zajištěn pro jiného železničního zřízence, kterého označila okresní politická správa v osobě Filipa M-a. Tímto zajištěním bytu bylo nařízeno, že byt smí býti pronajat jen Filipu M-ovi a nikomu jinému. Najavše tento byt od žalobce, odvolatelé jednali proti výslovnému zákazu zákona, a jest proto smlouva nájemní, proti zákazu učiněná, dle ustanovení Šu 879 obč. zák. nicotnou. Nezáleží tedy na tom, že usnesení, byt pro státního zaměstnance zajišťující, nemá moci exekučního titulu a že zajištění bytu může býti vynuceno jen nátlakem úřadu, byt zajišťujícího. Stačí, že zákon výslovně přikazuje, že byt po státním zaměstnanci musí býti pronajat jinému státnímu zaměstnanci, a že na přestoupení tohoto příkazu ustanoveny jsou tresty, kterými má býti zajištění bytu vynuceno. Poukazují-li odvolatelé na znění Šu 18 (3) zákona ze dne 11. července 1922, čís. 225 sb. z. a n., nelze z toho dovozovati, že pronájem bytu po státním zaměstnanci jest možným i jiným osobám, než opět státnímu zaměstnanci a to jen takovému, kterého označí úřad k tomu příslušný. Možnost, byty, po státním zaměstnanci uprázdněnými, volně nakládati, byla právě zákonem omezena a vysloven byl ohledně takových bytů určitý příkaz ve smyslu Šu 13 zákona. Okolnost, že nájemní smlouva mezi stranami rozepře jest platna proto, že obě strany tuto smlouvu skoro po celý rok plní, nemůže míti za následek platnost smlouvy, která v tomto případě vůbec vzniknouti nemohla, neboť byla učiněna proti výslovnému předpisu a zákazu zákona ze dne 11. července 1922, čís. 225 sb. z. a n. a ze dne 28. dubna 1923, čís. 87 sb. z. a n.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatelé opakují, co již uváděli v odvolání, a co vše odvolací soud vyvrátil již v důvodech svého rozsudku. Dovolací soud shledal, že rozhodnutí druhé stolice vyhovuje věci i zákonu, proto dovolatele poukazuje na správné důvody napadeného rozsudku, vyhovující věci i zákonu. Podstatou věci jest, že podle Šu 879 odstavec první smlouva, uzavřená proti zákonnému zákazu, jest nicotna, nemůže vůbec vzejíti, a proto jest lhostejno, že na základě této nicotné smlouvy bylo oběma stranami již skoro rok plněno. Když bylo zjištěno odvolacím soudem, že jde o byt, zajištěný pravoplatně pro státního zaměstnance podle Šu 13 zákona ze dne 26. dubna 1923, čís. 87 sb. z. a n., jest o takovém bytu s jinou osobou uzavřená smlouva nájemní smlouvou výslovně v zákoně zakázanou, a proto podle Šu 879 odstavec první obč. zák. nicotnou. Na tom ničeho nemění okolnost, že vzhledem ku Šu 18 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 225 sb. z. a n. může po případě byt pro státního zaměstnance zajištěný býti sprostěn tohoto zabrání, jak odvolací soud správně uvádí, což jest arci podmíněno zřízením dostatečného počtu náhradních místností, neboť pak nejde o zajištěný byt podle Šu 13 na prvním místě cito-

vaného zákona, nýbrž po uvolnění zabrání jde o byt volně a platně pronajímatelný. Nicotná smlouva je neplatná absolutně, nikoli jenom relativně, protože nemůže býti zhojena ani skutečným plněním obou smluvníků. Mluví-li tedy dovolatelka o možnosti pronájmu bytu po státním zaměstnanci, dlužno jí připustiti, že možnost taková jest, ale jenom, když jest byt pro státní zaměstnance zajištěný státní správou sprostěn z tohoto zabrání.

Čís. 5070.

Dopravní řád železniční.

Znatelnými vadami obalu nejsou vady, jež mohou zjistiti jen odborníci, neznatelnou vadou jest každá vada, k jejímuž zjištění jest třeba odborných znalostí, převyšujících průměrnou zkušenost, nabytou při železniční službě.

U celovozových zásilek, jež odesílatel sám naložil, jsou zevně poznatelnými vadami obalu jen ty, jež dráha mohla při pouhém shlednutí naloženého již vozu zpozorovati.

(Rozh. ze dne 25. května 1925, Rv I 527/25.)

Žalobu příjemce zboží proti dráze o náhradu škody, ježto za dopravy vytekl ze sudů kumaronový roztok, procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Odvolací soud převzal skutkové zjištění prvního soudu, že kumaronový roztok vytekl za železniční přepravy z osmi sudů pro jejich nevyhovující jakost, ale odchýlil se od jeho právního posouzení, uznáv, že za nedostatečnost sudů ručí dráha, poněvadž se nemůže odvolávati ani na ustanovení Šu 86 (1) čís. 2 žel. dopr. ř., jenž předpokládá, že nedostatečnost obalu byla odesílatelem v nákladním listu uznána, ani na § 84 žel. dopr. ř., poněvadž zjištěné vady sudů nebyly zevně neznatelné. V příčině vyvíňovacího důvodu dle Šu 86 (1) čís. 2 žel. dopr. ř. dlužno dáti odvolacímu soudu za pravdu, v příčině neznatelnosti vad nelze s ním souhlasiti. Železniční, dopravní řád nemá předpisu, jenž by železnici ukládal za povinnost, aby přezkoumávala dostatečnost obalu zboží, převzatého ku přepravě. Jen nepřímou a částečně lze takovou povinnost dovoditi z povinnosti, zachovávat péči řádného obchodníka (čl. 282 obch. zák.) a z předpisu Šu 62 žel. dopr. ř., že zboží musí býti bezpečně chráněno obalem proti škodám, jež může za přepravy utrpěti nebo způsobiti. Opatření zboží řádným obalem náleží odesílateli, železnici jest však uloženo, by zboží s nevyhovujícím obalem buď odmítla nebo dala si vady obalu potvrditi v nákladním listu, jinak přechází ručení za zevně znatelné vady obalu na ni. Železnice jest tedy povinna, chce-li se sprostiti ručení, učiniti ohledně vad obalu, jež, přijímajíc zboží ku přepravě, musila při náležité pozornosti zpozorovati, shora uvedená opatření, další povinnosti